

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Педагогічний факультет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Освітньо-професійна програми «Практична психологія»
2 курс, 4-й семестр
Денна, заочна форми навчання

Галузь знань
С Соціальні науки,
журналістика, інформація
та міжнародні відносини
Спеціальність
С 4 Психологія
Освітній рівень
Перший (бакалаврський)

Назва кафедри
та викладач /
викладачі

Кафедра практичної психології
Викладач: Тарасова Валерія Валеріївна
Лінк на профіль викладача на сайті факультету: <https://pf.udu.edu.ua/pro-fakultet/kolektyv-pf/spivrobitnyky/tarasova-valeriia-valeriivna#zahalni-vidomosti>
E-mail: tarasova.v.v@udu.edu.ua
Лінк на профіль викладача у Google Scholar:
https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&view_op=list_works&gmla=AP6z3OaqPliShz4TX3VNGiP43tI5mjjLNd9JB7IDJPV_nWwSZRPnqLvU18BB6Mn-U0_1RNeFzqO8s1heMYeC7AFDvtvjqWKGc_6dZ2jo8p7wB1w_w2IEKx-3YCFD4N7IJ004anU&user=0--9uxMAAAAJ

**I. Основна
мета/цілі навчання**

Формування у здобувачів системного розуміння теоретичних і методологічних засад експериментальної психології, її місця в системі психологічної науки та емпіричного дослідження; оволодіння принципами наукового психологічного дослідження, логікою побудови та організації експерименту, способами формулювання й операціоналізації наукової проблеми, гіпотез і психологічних змінних; формування професійних умінь планувати та проводити психологічний експеримент, визначати дизайн дослідження, добирати адекватні методи й процедури збору даних, контролювати умови дослідження та враховувати чинники, що впливають на його валідність; розвиток умінь кількісного та якісного аналізу, інтерпретації й наукового обґрунтування отриманих результатів, формулювання висновків і оцінювання їх достовірності з дотриманням принципів академічної доброчесності, професійної етики та етичних вимог до проведення психологічних досліджень.

**II. Місце навчальної
дисципліни в
освітній програмі**

Обов'язкова навчальна дисципліна
Цикл професійної підготовки
Шифр у навчальному плані ПП14

Денна ф.н.

Заочна ф.н.

III. Обсяг навчальної дисципліни	Кількість кредитів	6 кредити ЄКТС	
	Загальна кількість годин	180	
		<i>Денна форма</i>	<i>Заочна форма</i>
	Лекційні заняття	20	6
	Семінарські/ <u>практичні</u> заняття	20/20	6/6
	Самостійна робота	120	162

IV. Короткий зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади експериментальної психології

Тема 1.1. Експериментальна психологія як галузь психологічної науки. Предмет, завдання та принципи експериментального дослідження.

Тема 1.2. Методологія психологічного дослідження. Наукова проблема, гіпотеза, змінні та операціоналізація психологічних понять.

Тема 1.3. Логіка та структура психологічного експерименту. Етапи дослідження, контроль умов, надійність і валідність експериментальних результатів.

Змістовий модуль 2. Організація та проведення психологічного експерименту

Тема 2.1. Методи експериментальної психології. Спостереження, бесіда, психологічне вимірювання та експеримент як методи емпіричного дослідження.

Тема 2.2. Експериментальні плани та процедури дослідження. Констатувальний і формувальний експеримент, експериментальна та контрольна групи.

Тема 2.3. Організація психологічного експерименту. Вибірка, контроль змінних, експериментальні умови та етичні вимоги до проведення дослідження.

Змістовий модуль 3. Аналіз, інтерпретація та представлення результатів експериментального дослідження

Тема 3.1. Обробка та статистичний аналіз результатів психологічного експерименту. Описова статистика, порівняння та встановлення статистичної значущості результатів.

Тема 3.2. Інтерпретація результатів експериментального дослідження. Перевірка гіпотез, оцінювання ефекту, аналіз помилок і обмежень дослідження.

Тема 3.3. Представлення результатів психологічного експерименту. Формулювання висновків, оформлення результатів та підготовка наукового звіту.

Зміст лекційних та практичних занять, завдання для самостійної роботи, питання до заліку та інше містяться на курсі у Moodle: <https://dle.udu.edu.ua/course/edit.php?id=1793>

V. Результати навчання

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань

ПР9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання).

ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку

VI. Порядок і критерії Оцінювання

Форми поточного контролю

<i>Поточний контроль</i>	<i>опитування (усні й письмові), презентації кейсів, моделювання психологічних ситуацій, тестування (у тому числі онлайн), складання психологічного висновку, участь у групових дискусіях, виконання рольових вправ, виконання індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ), МКР</i>
<i>Підсумковий контроль</i>	<i>екзамен у 4 семестрі</i>

Важливі зауваги щодо оцінювання!

Якщо навчальна дисципліна завершується екзаменом - максимальна кількість балів, яку здобувач може набрати протягом семестру складає 100 балів.

*До початку екзаменаційної сесії здобувач повинен набрати мінімум **35 балів**. Цей бал не означає зарахування, він просто дає здобувачеві право складати екзамен. Якщо здобувач не отримав 35 балів, у наступному семестрі він вивчає навчальну дисципліну повторно на платній основі.*

Якщо здобувач отримав незадовільну оцінку під час екзамену, в нього виникає академічна заборгованість. Повторно скласти атестацію він повинен до початку наступного семестру в терміни, визначені деканом факультету. Повторне складання може бути не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий раз – комісії. Якщо здобувач має більше 3-х академзаборгованостей, він відраховується з університету.

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладення, культура мовлення;
- впевненість, емоційність та аргументованість;
- використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо);
- аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Під час виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи;
- підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки (комп'ютерних технологій), різних технічних засобів (плівок, слайдів, приладів, схем тощо).

Рівень відповідності критеріям

Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач виконав програму освітнього компонента повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах.

Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач виконав програму освітнього компонента в повному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах програми освітнього компонента, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.

Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач виконав програму в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом виконав програму, але більшість тем засвоїв поверхово.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач засвоїв теми з освітнього компонента, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості питань курсу.

Незадовільний рівень:

- **35 – 59 балів з можливістю повторного складання.** Здобувач частково виконав програму, не засвоїв більшості тем програми курсу, володіє елементарними знаннями з освітнього компонента, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку;
- **0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням освітнього компонента.** Здобувач не виконав більшості завдань програми, не володіє навчальним матеріалом.

VII. Політика курсу Дні й години для консультацій: консультації проводяться за графіком кафедри: щопонеділка з 14.00. Про потребу в консультації здобувач повідомляє напередодні.

Усі завдання, передбачені навчальною програмою, мають бути виконанні у встановлений викладачем термін. Практичні та самостійні завдання виконуються вчасно та здаються викладачу у визначені ним терміни. Роботи, що здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються нижчою оцінкою (75% від максимальної оцінки).

Особливості оцінювання. Максимальні бали за виконання робіт здобувачами:

- 1) опитування (усне, письмове), виконання рольових вправ – 10 балів;
 - 2) презентація кейсів – 10 балів;
 - 3) моделювання психологічних ситуацій – 10 балів;
 - 4) участь у групових дискусіях – 10 балів
 - 5) експериментальне дослідження – 60 балів
-

***VIII. Основні
інформаційні
ресурси***

1. Максименко С.Д., Носенко Е.Л. Експериментальна психологія. Київ: ЦУЛ, 2008. 360 с.
 2. Галян О.І., Галян І.М. Експериментальна психологія : навч. посіб. Київ: Академвидав, 2012. 400с.
 3. Вікова та педагогічна психологія: Навч. посібник / О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огороднійчук та ін. – К.:Каравела, 2006. - 344с.
 4. Tarasova, V. Psychodiagnostic competence of psychologists: influences and factors of diagnostic errors / V. Tarasova // Освітньо-науковий простір = Educational Scientific Space : науковий журнал / Міністерство освіти і науки України, Український державний університет імені Михайла Драгоманова; [гол. ред. Матвієнко О. В.]. – Київ : Видавництво Ліра-К, 2025. – Вип. 8 (1-2025), том 1. – С. 133-143. <https://enpuir.udu.edu.ua/entities/publication/d002af92-f1db-4110-9b38-d6597e4f760a>
 5. Шейко В.М. Організація та методика науково- дослідницької діяльності: Підручник. Київ: Знання-Прес, 2002. 295 с.
 6. <http://hklib.npu.edu.ua> – бібліотека НПУ імені М.П. Драгоманова.
 7. <http://irbis-nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека імені В.І. Вернадського.
 8. Приклад результатів апробації експериментального дослідження <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/704034/1/kon.pdf>
 9. Збірник психодіагностичних методик https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/725767/1/ПОСІБНИК%20ППВ_ISBN.p
 10. Збірник методик для психолога https://wp.nmc-pto.rv.ua/DOK/MZPsSI/Psyhologu_dla_roboty.pd
 11. Діагностичні методики <https://dnmcps.com.ua/diagnostichni-metodiki>
-

Обговорено і затверджено на засіданні кафедри практичної психології (протокол №1 від 28.08.2026 р.)